

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	KVK/AAZUŠ	Strana:	1 / 4
Název předmětu:	Artefiletika a arteterapie pro ZUŠ		
Akademický rok:	2023/2024	Tisknuto:	26.05.2024 13:15

Pracoviště / Zkratka	KVK / AAZUŠ			Akademický rok	2023/2024
Název	Artefiletika a arteterapie pro ZUŠ			Způsob zakončení	Zápočet
Akreditováno/Kredity	Ano, 2 Kred.			Forma zakončení	Kombinovaná
Rozsah hodin	Přednáška 1 [HOD/TYD] Seminář 1 [HOD/TYD]			Zápočet před zkouškou	NE
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Počítán do průměru	NE
Letní semestr	8 / -	0 / -	0 / -	Min. (B+C) studentů	nestanoveno
Zimní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Opakovaný zápis	NE
Rozvrh	Ano			Vyučovaný semestr	Letní semestr
Vyučovací jazyk	Ano			Počet dnů praxe	0
Volně zapisovatelný předmět	Ano				
Hodnotící stupnice	S N				
Počet hodin kontaktní	Ano v případě předchozího hodnocení 4 nebo nic.				
Automat. uzn. záp. před zk.					
Periodicita	K				
Nahrazovaný předmět	Žádný				
Vyloučené předměty	Nejsou definovány				
Podmiňující předměty	Nejsou definovány				
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány				
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány				

Cíle předmětu (anotace):

Cílem předmětu je rozvinout a prohloubit předpoklady k výtvarnému uchopování, reflektování a pedagogickému zvládnutí různých typů úloh na ZUŠ v širších kulturních, společenských a uměleckých souvislostech. Metodologická příprava studentů vychází z koncepce konstruktivistické pedagogiky a zážitkových výcviků, jejichž hlavním prostředkem je expresivní tvorba; metodika je založena na poznávacím využití reflektivního dialogu ve spojení s uměleckou výrazovou hrou. Studenti jsou připravováni ke koncipování a vedení artefiletických aktivit a aktivit, které vychází z arteterapie ve smyslu sebeaktualizačního rozvoje jako prostředku vzdělávání na ZUŠ. Zároveň jsou vedeni i k pozitivní prevence psycho-sociálních patologií, včetně rasové nebo interkulturní nesnášenlivosti.

Požadavky na studenta

Splnění všech zadaných úkolů, aktivní účast na seminářích nejméně 75%. Složení zkoušky.

Obsah

1. Artefiletika a arteterapie v oborových souvislostech
2. Arteterapie vs. umění
3. Umění a psychoanalýza 1 (Jung, Freud, surrealismus)
4. Umění a psychoanalýza 2 (Lacan, Žižek, poststrukturalismus)
5. Umění a psychoanalýza 3 (psychoanalytický rozbor v praxi)
6. Slavoj Žižek: Perverzní průvodce ideologií - reflexe filmu
7. Možnosti expresivního gesta v kontextu moderního umění (deskilling, smrt autora, dematerializace umění)
8. Biografické interpretace uměleckého díla
9. Fikční svět, konstruování a rekonstruování fikčního světa
10. Praktické využití principů arteterapie a artefiletiky ve výtvarné výchově a na ZUŠ 1
11. Praktické využití principů arteterapie a artefiletiky ve výtvarné výchově a na ZUŠ 2
12. Praktické využití principů arteterapie a artefiletiky ve výtvarné výchově a na ZUŠ 3
13. Využití technik z expresivních terapií v artefiletice - imaginace, relaxace, projekce, symbolizace a jejich využití v pozitivní prevenci

Studijní opory

Garanti a vyučující

- **Garanti:** Doc. PaedDr. Jan Slavík, CSc. (100%)
- **Přednášející:** PhDr. Martina Komzáková, Ph.D. (70%), Doc. PaedDr. Jan Slavík, CSc. (30%), Martina Šurkalová (100%), MgA. et MgA. Aleš Zapletal, Ph.D. (100%)
- **Vede seminář:** PhDr. Martina Komzáková, Ph.D. (70%), Doc. PaedDr. Jan Slavík, CSc. (30%), Martina Šurkalová (100%), MgA. et MgA. Aleš Zapletal, Ph.D. (100%)

Literatura

- **Základní:** Jung, Carl Gustav. *Duše moderního člověka*. Vyd. 2. Brno : Atlantis, 1994. ISBN 80-7108-213-9.
- **Základní:** Žižek, Slavoj. *Násilí*. V Praze : Rybka, 2013. ISBN 978-80-87067-22-2.
- **Základní:** Bachelard, Gaston. *Poetika prostoru*. Praha: Malyern, 2009.
- **Základní:** Komzáková, Martina; Slavík, Jan. *Umění ve službě výchově, prevenci, expresivní terapii : výzkumný záměr Učitelská profese v měnících se požadavcích na vzdělávání*. Praha : Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, 2009. ISBN 978-80-7290-415-0.
- **Základní:** Slavík, Jan. *Umění zážitku, zážitek umění. 1. díl : teorie a praxe artefietiky*. V Praze : Univerzita Karlova-Pedagogická fakulta, 2001. ISBN 80-7290-066-8.
- **Základní:** Šicková-Fabrice, Jaroslava. *Základy arteterapie*. Praha : Portál, 2002. ISBN 80-7178-616-0.
- **Doporučená:** Abram, David. *Kouzlo smyslů*. Praha - Řevnice: Arbor vitae, 2013.
- **Doporučená:** Case, C., Dalley, T. *The Handbook of Art Therapy*. New York, 2006.
- **Doporučená:** Čapek, Robert. *Uč jako umělec. V Brně: Jan Melvil publishing*. 2020. ISBN 978-80-7555-105-4.
- **Doporučená:** SLAVÍK, J., WAWROSZ, P. *Umění zážitku, zážitek umění. 2. díl : teorie a praxe artefietiky*. Praha : Univerzita Karlova-Pedagogická fakulta, 2004. ISBN 80-7290-130-3.

Hodnotící metody

Odborné znalosti - odborné znalosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:

Test,
Písemná zkouška,
Průběžné hodnocení,

Odborné dovednosti - odborné dovednosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:

Seminární práce,
Portfolio,
Individuální prezentace,
Demonstrace dovedností (praktická činnost),
Skupinová prezentace,
Sebehodnocení,

Obecné způsobilosti - obecné způsobilosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:

Písemná zkouška,
Seminární práce,
Portfolio,
Demonstrace dovedností (praktická činnost),

Předpoklady

Odborné znalosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že je student před zahájením výuky schopen:

interpretovat, zdůvodňovat a aplikovat základní teorii artefietiky ve vztahu k realizaci výtvarného zážitku ve skupině s formulovaným cílem na základní úrovni;
interpretovat, zdůvodňovat a aplikovat prohloubenou teorii výtvarného zážitku a jeho interpretace;
interpretovat, zdůvodňovat a aplikovat základní teorii z oblasti ontodidaktiky a psychodidaktiky , které jsou klíčové pro práci se skupinou v kontextu výtvarného zážitku a jeho reflexe ve vztahu ke sledovanému výchovně vzdělávacímu cíli.

Odborné dovednosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že student před zahájením výuky dokáže:

identifikovat, analyzovat, interpretovat a abstrahovat klíčové okamžiky v realizovaných konkrétních mikrokazuistikách, do obecnějších kategorií a přiřadit jim teoretické pojmy, se kterými byli seznámeni v teorii;
 navrhovat, realizovat a evaluovat artefietický přístup k pojetí práce s výtvarným výrazem v mikrokazuistikách s výchovně vzdělávacím kontextem;
 navrhovat a realizovat základní strukturu edukační mikrokazuistiky ve vztahu k sledovanému cíli, námětu, zvolené výtvarné techniky výtvarnou techniku a formy hodnocení;
 analyzovat a hodnotit formou písemné reflexe silné a slabé stránky realizované akce a formulovat nové postupy, které by vedly k efektivnějšímu naplnění jejich výchovně vzdělávacích cílů;
 analyzovat a hodnotit zkušenost z aktivní účasti na semináři pro vlastní budoucí pedagogickou praxi v závěrečné písemné seminární práci.

Obecné způsobilosti - před zahájením studia předmětu je student schopen:

mgr. studium: samostatně a odpovědně se na základě rámcového zadání rozhodují v souvislostech jen částečně známých,
 mgr. studium: dle rámcového zadání a přidělených zdrojů koordinují činnost týmu, nesou odpovědnost za jeho výsledky,
 mgr. studium: do řešení problémů zahrnují úvahu o jejich etickém rozměru,
 mgr. studium: srozumitelně a přesvědčivě sdělují odborníkům i laikům informace o povaze odborných problémů a vlastním názoru na jejich řešení,

Vyučovací metody**Odborné znalosti - pro dosažení odborných znalostí jsou užívány vyučovací metody:**

Přednáška s diskusí,
 Diskuse,
 Výuka podporovaná multimédií,
 Individuální konzultace,
 Skupinová konzultace,
 Seminární výuka (badatelské metody),
 Samostudium,
 Přednáška založená na výkladu,

Odborné dovednosti - pro dosažení odborných dovedností jsou užívány vyučovací metody:

Přednáška s aktivizací studentů,
 Skupinová výuka,
 Kooperativní výuka,
 Prezentace práce studentů,
 Demonstrace dovedností,
 Řešení problémů,
 Samostatná práce studentů,
 Seminární výuka (diskusní metody),
 Cvičení (praktické činnosti),

Obecné způsobilosti - pro dosažení obecných způsobilostí jsou užívány vyučovací metody:

Přednáška s diskusí,
 Seminární výuka (diskusní metody),
 Řešení problémů,
 Skupinová výuka,
 Kooperativní výuka,

Výsledky učení**Odborné znalosti - po absolvování předmětu prokazuje student znalosti:**

interpretovat, zdůvodňovat a aplikovat prohloubenou teorii z artefietiky a arteterapie, které jsou klíčové pro oborovou edukační práci s žákovskou třídou v kontextu navrhování a realizace výtvarného zážitku a jeho reflexe v ZUŠ;
 interpretovat, zdůvodňovat a aplikovat vazbu artefietického přístupu ve výtvarném oboru v ZUŠ vzhledem RVP.

Odborné dovednosti - po absolvování předmětu prokazuje student dovednosti:

transformovat představenou teorii do osobní zkušenosti z pedagogické praxe, kdy se s daným jevem setkali a dobrovolnými konkrétními příklady dokladovat porozumění přednášeným tématům;

identifikovat, analyzovat a hodnotit v navržených konkrétních přípravách na vyučovací jednotku klíčové momenty, které určují průběh její realizace a následně je abstrahovat do obecnějších kategorií a teoretických pojmů;

navrhovat, realizovat a evaluovat artefaktický přístup prostřednictvím prezentované přípravy vyučovací jednotky zaměřené na výtvarný obor v ZUŠ;

navrhovat a realizovat strukturu přípravy oborové edukační jednotky ve vztahu k sledovanému cíli, námětu, zvolené výtvarné techniky, metodami práce a formami hodnocení;

zdůvodnit a diskutovat o svém pojetí přípravy a realizaci vyučovací jednotky s ohledem na zpětnou vazbu formou reflektivního dialogu od lektora a kolegů studentů;

analyzovat a hodnotit zkušenost z aktivní účasti na semináři pro vlastní budoucí pedagogickou praxi v závěrečné písemné seminární práci.

Obecné způsobilosti - po absolvování předmětu je student schopen:

mgr. studium: samostatně a odpovědně se rozhodují v nových nebo měnících se souvislostech nebo v zásadě se vyvíjejícím prostředí s přihlédnutím k širším společenským důsledkům jejich rozhodování,

mgr. studium: dle vyvíjejících se souvislostí a dostupných zdrojů vymezí zadání pro odborné činnosti, koordinují je a nesou konečnou odpovědnost za jejich výsledky,

mgr. studium: samostatně řeší etické problémy,

mgr. studium: srozumitelně a přesvědčivě sdělují odborníkům i širší veřejnosti vlastní odborné názory,

Předmět je zařazen do studijních programů:

Studijní program	Typ stud.	Forma stud.	Obor	Etap	V.st.pl.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy	Navazující	Prezenční	Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy a ZUŠ	1	2023	2023	Povinné předměty - obor a oborová didaktika	A	1	LS
Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy	Navazující	Prezenční	Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy a ZUŠ	1	2020	2023	Povinné předměty - obor a oborová didaktika	A	1	LS
Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy	Navazující	Prezenční	Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy a ZUŠ	1	2021	2023	Povinné předměty - obor a oborová didaktika	A	1	LS
Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy	Navazující	Prezenční	Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy a ZUŠ	1	2022	2023	Povinné předměty - obor a oborová didaktika	A	1	LS